

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**МЕТОДИ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ
ТА ПЛАНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ:
СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ**

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи студентів
спеціальності 051 "Економіка"
другого (магістерського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2017**

УДК 303.833.5:33(07)

М54

Укладач Л. В. Гриневич

Затверджено на засіданні кафедри статистики та економічного прогнозування.

Протокол № 10 від 06.03.2017 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Методи статистичного аналізу та планування національної економіки: система національних рахунків : методичні рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності 051 "Економіка" другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. Л. В. Гриневич. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 34 с.

Подано завдання для самостійної роботи, які дозволяють сформувати і закріпити у студентів вміння та навички щодо методології й організації національного рахівництва, використання статистичних методів для оброблення інформації про економічні явища та процеси.

Рекомендовано для студентів економічних спеціальностей.

УДК 303.833.5:33(07)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2017

Вступ

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання економіки. Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення додаткової літератури.
2. Робота з законодавчими, нормативними та інструктивними матеріалами.
3. Підготовка до семінарських і практичних занять, дискусій, роботи в малих групах.
4. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань за запитаннями для самостійного поглибленого вивчення та самоконтролю.

Метою навчальної дисципліни є здобуття студентами теоретичних знань і практичних навичок щодо використання системи національних рахунків та інших макроекономічних міжнародних стандартів для статистичного дослідження інформації та розроблення макроекономічних прогнозів.

Для досягнення мети поставлені такі **основні завдання**:

вивчення студентами основних категорій, принципів побудови, показників системи національних рахунків із метою здійснення економічного аналізу і моделювання на макрорівні та розроблення заходів щодо регулювання ринкової економіки;

оволодіння методикою побудови кількісних моделей економіки на основі системи національних рахунків та інших міжнародних макроекономічних стандартів (статистики державних фінансів, платіжного балансу, статистики грошово-кредитного сектору);

проведення базисних та нормативних прогнозних розрахунків на основі статистичного аналізу, враховуючи тенденції і закономірності, що сталися в економіці.

У процесі навчання студенти здобувають необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних (семінарських). Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

методологію побудови рахунків у системі національного рахівництва, принципів та методів розрахунку макроекономічних агрегатів;
макроекономічні агрегати та їхній економічний зміст;
алгоритм побудови рахунків для всіх рівнів національної економіки;
рахунки, що відображають перетік капіталу;
систему кількісного оцінювання операцій між резидентами та нерезидентами;
схему побудови платіжного балансу;

вміти:

збирати, обробляти та систематизувати наявну статистичну інформацію, використовуючи наукові методи її первинного оцінювання;
аналізувати, теоретично та експериментально досліджувати дані для вирішення актуальних соціально-економічних завдань;
вміти застосовувати оптимальну систему показників для вирішення господарських ситуацій різних рівнів;
визначати фактори, які впливають на показник і встановити залежність зміни показника від рівня зміни фактора;
відбирати головні та другорядні фактори впливу на визначений процес;
застосовувати комплексний статистичний аналіз соціально-економічних явищ і процесів.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Професійні компетентності, яких набувають студенти у результаті вивчення навчальної дисципліни

№ п/п	Зміст компетентності	Теми дисципліни, що формують компетентність
1	2	3
МОНР* 1	Здатність вибирати та використовувати систему національних рахунків для дослідження національної економіки. Знання методології побудови рахунків у системі національного рахівництва, принципів та методів розрахунку макроекономічних агрегатів. Здатність аналізувати, теоретично та експериментально досліджувати дані для вирішення актуальних соціально-економічних завдань	1. Предмет, метод і завдання методології та організації національного рахівництва

1	2	3
	<p>Навички командної роботи та розроблення колективного рішення. Розвиток креативного мислення під час вирішення поставлених завдань. Навички толерантного ставлення до іншої думки під час вирішення завдання. Здатність до критики та самокритики</p> <p>Здібність виокремлювати серед різноманітних пропозицій щодо вирішення проблеми інформацію, яка дозволяє це здійснити. Здатність до розвитку креативного мислення під час вирішення поставлених завдань. Прагнення до неперервного особистісного та професійного вдосконалення</p>	
МОНР 2	<p>Здатність давати об'єктивне оцінювання розвитку національної економіки за допомогою побудови системи національних рахунків</p> <p>Знання макроекономічних агрегатів та їхнього економічного змісту. Знання будови рахунків для всіх рівнів національної економіки. Знання взаємозв'язку між рахунками на основі побудови балансуєчих статей. Знання складових макроекономічних агрегатів, що використовуються в СНР</p> <p>Здатність на основі складених національних рахунків проводити перевірку достовірності обліку макроекономічних показників у держав. Здатність досліджувати взаємозв'язки між соціально-економічними показниками</p>	<p>2. Загальна характеристика системи національних рахунків. 3. Поточні рахунки. 4. Рахунки нагромадження. 5. Баланси активів і пасивів. 6. Рахунки операцій. 7. Агрегати в системі національних рахунків та їхній взаємозв'язок</p>
	<p>Розвиток креативного мислення під час вирішення поставлених завдань. Навички толерантного ставлення до іншої думки під час вирішення завдання. Здатність до критики та самокритики</p> <p>Здатність виокремлювати серед різноманітних пропозицій щодо вирішення проблеми інформацію, яка дозволяє це здійснити. Здатність до розвитку креативного мислення під час вирішення поставлених завдань. Прагнення до неперервного особистісного та професійного вдосконалення</p>	

1	2	3
МОНР 3	<p>Здатність до визначення потенційних можливостей національної економіки щодо підвищення рівня міжнародної співпраці</p> <p>Знання рахунків, що відображають перетік капіталу.</p> <p>Знання системи кількісного оцінювання операцій між резидентами та нерезидентами.</p> <p>Знання схеми побудови платіжного балансу</p> <p>Здатність будувати проводки щодо операцій, які відбулися.</p> <p>Здатність описувати отримані результати платіжного балансу</p> <p>Розвиток креативного мислення під час вирішення поставлених завдань.</p> <p>Навички толерантного ставлення до іншої думки під час вирішення завдання.</p> <p>Здатність до критики та самокритики</p> <p>Здатність виокремлювати серед різноманітних пропозицій щодо вирішення проблеми інформацію, яка дозволяє це здійснити</p> <p>Здатність до розвитку креативного мислення під час вирішення поставлених завдань.</p> <p>Прагнення до неперервного особистісного та професійного вдосконалення</p>	8. Організація та методологія статистики платіжного балансу
МОНР 4	<p>Здатність досліджувати державну політику в сфері фінансів через платіжну систему</p> <p>Знання механізму перетоку грошової маси в національній економіці.</p> <p>Знання напрямів поповнення державного бюджету країни.</p> <p>Знання структури витрат державного бюджету</p> <p>Здатність оцінювати національну економіку через грошові агрегати.</p> <p>Здатність оцінювати бюджетну політику держави та виявляти шляхи її покращення.</p> <p>Здатність оцінювати стан та перспективи розвитку грошово-кредитного сектору</p>	<p>9. Організація та методологія статистики державних фінансів.</p> <p>10. Методологія грошово-кредитного сектору.</p> <p>11. Взаємозв'язок між макроекономічними блоками</p>

1	2	3
	<p>Навички командної роботи та розроблення колективного рішення.</p> <p>Навички управління командою задля досягнення поставленої мети.</p> <p>Навички толерантного ставлення до іншої думки.</p> <p>Здатність до критики та самокритики</p> <hr/> <p>Здатність виокремлювати серед різноманітних пропозицій щодо вирішення проблеми інформацію, яка дозволяє це здійснити.</p> <p>Здатність до розвитку креативного мислення під час вирішення поставлених завдань.</p> <p>Прагнення до неперервного особистісного та професійного вдосконалення</p>	

* МОНР – методи статистичного аналізу та планування національної економіки: система національних рахунків.

Методичні рекомендації

Вивчаючи навчальну дисципліну "Методи статистичного аналізу та планування національної економіки: система національних рахунків", студент повинен виконати практичні завдання, метою яких є вивчення найважливіших методологічних питань проведення статистичного дослідження та аналізу економічних явищ і процесів, які відбуваються у суспільстві. Перевірка умінь використовувати на практиці основні положення курсу; здобуття навичок у розрахунку статистичних показників, їхньому аналізі; побудова показників за результатами аналітичної роботи.

Самостійна робота складається з теоретичних питань та практичних завдань. До теоретичної частини входять питання курсу на які студент повинен дати повну та вичерпну відповідь. Практична частина складається з задач, які він повинен розв'язати. Виконуючи роботу, спочатку потрібно записати умову кожної задачі; розв'язуючи їх, потрібно використовувати вивчені формули, розвернуті розрахунки; після закінчення кожної задачі необхідно зробити висновки.

У табл. 2 наведено формули, які допоможуть студенту виконати самостійну роботу.

Формули для розрахунку

Назва показника	Формула розрахунку	Пояснення до формули
1	2	3
Відносна величина структури	$BBC = \frac{Y_i}{\sum Y_i}$	Y_i – розмір і-ї частини сукупності; $\sum Y_i$ – загальний розмір сукупності
Обсяг надходжень в j-ту область	$V_j = C_j + \sum a_{ij} + a_{ij}$	C_j – завезення в область цієї країни з інших країн; a_{ij} – обсяг завезення з і-ї області в j-ту область; a_{ii} – обсяг завезення з і-ї області в і-ту область
Обсяг ресурсів і-ї області	$W_i = B_i + \sum a_{ij} + a_{ij}$	B_i – обсяг вивезення з окремих областей за межі країни; a_{ij} – обсяг завезення з і-ї області в j-ту область
Лінійний коефіцієнт структурних зрушень	$\bar{I}_d = \frac{\sum d_{j1} - d_{j0} }{m}$	d_{j0}, d_{j1} – частки розподілу за базисний і звітний періоди; m – число елементів сукупності
Коефіцієнт подібності структур	$h = 1 - \frac{1}{2} \sum d_{jk} - d_{js} $	d_{jk}, d_{js} – частки однойменних груп показників
Коефіцієнт локалізації	$k_L = \frac{D_j}{d_j} \times 100 \%$	d_j – кількість елементів сукупності, у частках; D_j – обсяг значення ознаки, у частках
Коефіцієнт концентрації	$k_k = \frac{1}{2} \sum_1^m D_j - d_j $	d_j – кількість елементів сукупності, у частках; D_j – обсяг значення ознаки, у частках
ВВП виробничим методом	$ВВП = ВВ - ПС - ПП - С$	ВВ – валовий випуск окремих галузей; ПС – проміжне споживання окремих галузей; (ВВ – ПС) – валова додана вартість окремих галузей; ПП – податки на продукти; С – субсидії на продукти; (ПП – С) – чисті податки на продукти
ВВП методом кінцевого використання	$ВВП = СВ + ВН + ДЗ + ЧЕ$	СВ – кінцеві споживчі витрати домашніх господарств; ВН – валове нагромадження; ДЗ – витрати сектору загального державного управління і некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, на товари та послуги для індивідуального та колективного споживання; ЧЕ – сальдо експорту та імпорту товарів і послуг

1	2	3
ВВП розподільчим методом	$ВВП = ЗП + ВКП + ЗД + (ПВ - С)$	ВКП – валовий корпоративний прибуток, тобто прибуток корпорацій, що виробляють продукти ЗП – заробітна плата найманих працівників, включаючи відрахування до страхових фондів; та надають послуги, який містить: а) споживання основного капіталу (А); б) податок на корпоративний прибуток (ПКП); в) дивіденди (Д); г) нерозподілений прибуток як власне джерело інвестування виробництва (НрП); ЗД – змішаний дохід, тобто дохід некорпоративного (індивідуального) бізнесу; (ПВ – С) – чисті податки на виробництво та імпорт як чистий дохід держави; ПВ – податки на виробництво та імпорт; С – субсидії на виробництво та імпорт

Питання для самостійного опрацювання

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації національного рахівництва

Тема 1. Предмет, метод і завдання методології та організації національного рахівництва

- 1.1. Завдання методології та організації національного рахівництва.
- 1.2. Характеристика секторів СНР.
- 1.3. Класифікації та групування в системі національних рахунків.
- 1.4. Маємо такі дані (табл. 3).

Таблиця 3

Основні показники соціально-економічного розвитку України

Показники	Фактично за 2017 рік	Фактично за 2016 рік	Фактично за 2015 рік	Фактично за 2014 рік
1	2	3	4	5
Обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг), млн грн	480 141,2	413 082,9	–	294 239,4

Закінчення табл. 3

1	2	3	4	5
Індекс промислового виробництва	-	-	-	-
Обсяг продукції сільського господарства, млн грн	97 483	94 300	348 840,9	83 500
Виробництво продукції тваринництва	-	-	-	-
реалізація худоби та птиці на забій (живою вагою), тис. т	2 393,9	2 547,0	92 536	2 387,4
молоко, тис. т	11 544,0	13 269,8	-	13 740,8
яйця, млн шт.	13 031,6	14 228,0	2 367,5	11 944,0
Обсяг продукції будівництва, млн грн	46 198,5	38 030,8	13 802,5	31 499,2
Вантажообіг, млрд т/км	447,3	477,2	13 025,5	469,4
Пасажиरोоборот, млрд пас. км	131,9	116,3	40 024,9	104,7
Експорт товарів, млн дол. США	39 998,7	34 676,7	460,6	29 482,7
Імпорт товарів, млн дол. США	48 218,9	-	111,4	26 070,3
Сальдо (+, -)	-8 220,2	-5 222,9	31 140,6	3 412,4
Оборот роздрібної торгівлі, млн грн	280 680,4	226 918,4	32 480,8	114 086,4
Доходи населення	-	-	-1 340,2	-
номінальні, млн грн	491 159	420 240	157 502,1	233 825
реальний наявний, %	-	-	-	-
Витрати населення, млн грн	452 315	378 423	322 995	222 412
Середньомісячна заробітна плата одного працівника	-	-	-	-
номінальна, грн	1 323	1 041,44	296 794	589,63
реальна, %	-	-	-	-
Заборгованість із виплати заробітної плати – усього, млн грн	745,1	806,4	806,18	817,6
Кількість зареєстрованих безробітних на кінець періоду, тис. осіб	587,0	0,5	-	1,7
Індекс цін виробників промислової продукції	-	759,5	959,7	981,8
Індекс споживчих цін	-	-	0,3	-

Проведіть економіко-статистичне дослідження соціально-економічного розвитку України, використовуючи методи аналізу динаміки. Здійснить прогноз розвитку держави на найближчий рік. За результатами дослідження напишіть аналітичну записку.

Рекомендована література: основна [1 – 3; 7]; додаткова [8; 9].

Тема 2. Загальна характеристика системи національних рахунків

2.1. Характеристика операцій у СНР.

2.2. Таблиця операцій та фінансових активів і зобов'язань.

2.3. Матрична форма подання рахунків.

2.4. Побудуйте схему логіки статистичного дослідження національних рахунків, вказавши, що є інформаційною базою для аналізу та форми подання кінцевих результатів.

Рекомендована література: основна [1 – 3; 7]; додаткова [8; 9].

Тема 3. Поточні рахунки

3.1. Назвіть основні напрями використання валового заощадження. У яких рахунках він відображається?

3.2. Поняття, склад та методика розрахунку національного доходу та його відмінність від валового внутрішнього продукту (ВВП).

3.3. У чому відмінність показників результатів економічної виробничої діяльності національного рахівництва, що розраховані на "чистій" та "валовій" основі?

3.4. Проведіть статистичне дослідження поточних операцій в країні (табл. 4 – 8). Зробіть висновки щодо перспективи розвитку держави.

Таблиця 4

Рахунок виробництва у фактичних цінах, млн грн

Показники	Роки					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ресурси						
Випуск (в основних цінах)	373 893	460 520	504 008	603 04	809 988	995 630
Податки за винятком субсидій на продукти	25 08	23 700	24 616	27 127	32 067	52 851
Усього	399 701	484 220	528 624	630 831	842 055	1 048 481
Використання						
Проміжне споживання	229 631	280 030	302 814	363 487	496 942	607 029
Валовий внутрішній продукт (у ринкових цінах)	170 070	204 190	225 810	267 344	345 113	441 452
Усього	399 701	484 220	528 624	630 831	842 055	1 048 481
Споживання основного капіталу	-30 223	-34 303	-36 160	-38 885	-46 576	-50 545
Чистий внутрішній продукт	139 847	169 887	189 650	228 459	298 537	390 907

Таблиця 5

Рахунок утворення доходу у фактичних цінах, млн грн

Показники	Роки					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ресурси						
Валовий внутрішній продукт (у ринкових цінах)	170 070	20 490	225 810	267 344	345 113	441 452
Усього	170 070	204 190	225 810	267 344	345 113	441 452
Використання						
Оплата праці найманих працівників	71 930	86 440	103 117	122 188	157 450	216 600
Податки на виробництво та імпорт	31 707	30 720	30 764	34 277	40 018	62 777
Субсидії на виробництво та імпорт	-3 184	-3 456	-3 125	-4 030	-4 855	-6 700
Валовий прибуток, змішаний дохід	69 617	90 486	95 054	114 909	152 500	168 775
Усього	170 070	204 190	225 810	267 344	345 113	441 452
Чистий прибуток, змішаний дохід	39 394	56 183	58 894	76 024	105 924	118 230

Таблиця 6

Рахунок розподілу первинного доходу у фактичних цінах, млн грн

Показники	Роки					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	2	3	4	5	6	7
Ресурси						
Валовий прибуток, змішаний дохід	69 617	90 486	95 054	114 909	152 500	168 775
Оплата праці найманих працівників	72 099	86 741	103 490	122 940	158 578	218 384
Податки на виробництво та імпорт	31 707	30 720	30 767	34 279	40 020	62 780
на продукти	27 338	25 060	25 484	28 205	33 122	54 183
інші, пов'язані з виробництвом	4 369	5 660	5 283	6 074	6 898	8 597
Субсидії на виробництво та імпорт	-3 184	-3 456	-3 125	-4 030	-4 855	-6 700
на продукти	-1 530	-1 360	-868	-1 078	-1 055	-1 332
інші, пов'язані з виробництвом	-1 654	-2 096	-2 257	-2 952	-3 800	-5 368
Доход від власності, одержаний від інших країн	598	597	474	581	910	2 035
Усього	170 837	205 088	226 660	268 679	347 153	445 274

1	2	3	4	5	6	7
Використання						
Доход від власності, сплачений іншим країнам	5 895	4 478	4 075	4 432	5 467	8 863
Валовий національний доход	164 942	200 610	222 585	264 247	341 686	436 411
Усього	170 837	205 088	226 660	268 679	347 153	445 274
Чистий національний доход	134 719	166 307	186 425	225 362	295 110	385 866

Таблиця 7

Рахунок вторинного розподілу доходу у фактичних цінах, млн грн

Показники	Роки					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ресурси						
Валовий національний доход	164 942	200 610	222 585	264 247	341 686	436 411
Поточні податки на доходи, майно тощо, одержані від інших країн	45	14	2	281
Інші поточні трансферти, одержані від інших країн	6 099	8 290	10 669	12 299	14 481	15 907
Усього	171 086	208 914	233 256	276 546	356 167	452 599
Використання						
Соціальні допомоги, крім допомог у натурі, сплачені іншим країнам	106	...	2	2	3	4
Інші поточні трансферти, сплачені іншим країнам	1 102	322	297	590	800	1 354
Валовий наявний доход	169 878	208 592	232 957	275 954	355 364	451 241
Усього	171 086	208 914	233 256	276 546	356 167	452 599
Чистий наявний доход	139 655	174 289	196 797	237 069	308 788	400 696

Таблиця 8

Рахунок використання наявного доходу у фактичних цінах, млн грн

Показники	Роки					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	2	3	4	5	6	7
Ресурси						
Валовий наявний доход	169 878	208 592	232 957	275 954	355 364	451 241
Усього	169 878	208 592	232 957	275 954	355 364	451 241

1	2	3	4	5	6	7
Використання						
Кінцеві споживчі витрати	127 982	156 344	170 325	201 624	245 556	337 879
індивідуальні	115 887	139 984	153 589	180 730	221 713	306 769
колективні	12 095	16 360	16 736	20 894	23 843	31 110
Валове заощадження	41 896	52 248	62 632	74 330	109 808	113 362
Усього	169 878	208 592	232 957	275 954	355 364	451 241
Чисте заощадження	11 673	17 945	26 472	35 445	63 232	62 817

Рекомендована література: основна [1; 4 – 6]; додаткова [8; 9].

Тема 4. Рахунки нагромадження

4.1. Характеристика джерел фінансування операцій з капіталом.

4.2. Специфіка відображення запасів матеріальних оборотних коштів в умовах інфляції.

4.3. Проведіть статистичне дослідження фінансових операцій у країні (табл. 9; 10). Зробіть висновки щодо перспективи розвитку держави.

Таблиця 9

Рахунок капіталу у фактичних цінах, млн грн

Показники	Роки					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	2	3	4	5	6	7
Зміни в зобов'язаннях і чистому багатстві						
Чисте заощадження	11 673	17 945	26 472	35 445	63 232	62 817
Капітальні трансферти, одержані від інших країн	112	59	101	71
Капітальні трансферти, сплачені іншим країнам	-1	...	-112
Усього (зміни чистого багатства за рахунок заощадження та капітальних трансфертів)	11 673	17 945	26 584	35 503	63 333	62 776
Зміни в активах						

1	2	3	4	5	6	7
Валове нагромадження основного капіталу	33 427	40 211	43 289	55 075	77 820	96 965
Споживання основного капіталу	-30 223	-34 303	-36 160	-38 885	-46 576	-50 545
Зміна запасів матеріальних оборотних коштів	-42	4 229	2 209	3 661	-4 883	2 736
Придбання за винятком вибуття цінностей	146	85	96	115	133	175
Придбання за винятком вибуття невироблених нефінансових активів	-27	16	10	289
Чисте кредитування (+), чисте запозичення (-)	8 365	7 723	17 177	15 521	36 829	13 156
Усього	11 673	17 945	26 584	35 503	63 333	62 776

Таблиця 10

Фінансовий рахунок у фактичних цінах, млн грн

Показники	Роки		
	2014	2015	2016
Зміни в зобов'язаннях і чистому багатстві			
Чисте кредитування (+), чисте запозичення (-)	15 521	36 829	13 156
Статистична розбіжність	5 239	154	959
Чисте прийняття фінансових зобов'язань	6 510	43 129	81 584
Готівкові гроші та депозити	1 497	1 751	4 562
Цінні папери, крім акцій	4 934	11 347	13 755
Кредити та позики	4 141	18 192	23 421
Акції та інші види участі в капіталі	-1 498	8 800	39 950
Інша кредиторська заборгованість	-2 564	3 039	-104
Зміни в активах			
Чисте придбання фінансових активів	16 792	79 804	93 781
Монетарне золото та спеціальні права запозичення	-59	-80	51
Готівкові гроші та депозити	12 123	36 173	57 265
Цінні папери, крім акцій	2 679	1 093	16 351
Кредити та позики	53	972	1 076
Акції та інші види участі в капіталі	156	-50	1 493
Інша дебіторська заборгованість	1 840	41 696	17 545

Рекомендована література: основна [2 – 4; 7]; додаткова [8; 9].

Тема 5. Баланси активів і пасивів

5.1. Характеристика вартості майна інституційних секторів на певний момент часу балансу активів і пасивів.

5.2. Характеристика вартості національного багатства на певний момент часу через баланс активів і пасивів.

5.3. Визначення взаємозв'язку між заощадженнями та чистою вартістю капіталу через баланс активів і пасивів.

Рекомендована література: основна [3 – 7]; додаткова [8; 9].

Тема 6. Рахунки операцій

6.1. Дослідження взаємозв'язку та збалансованості доходів і витрат у країні (табл. 11 – 15).

Таблиця 11

Валовий внутрішній продукт за категоріями кінцевого використання

Показники	У фактичних цінах		У порівнянних цінах		У постійних цінах	
	млн грн	відсотків	індекси фізичного обсягу	індекси-дефлятори	індекси фізичного обсягу	індекси-дефлятори
1	2	3	4	5	6	7
Валовий внутрішній продукт	544 153	100,0	107,3	114,8	143,0	186,4
Кінцеві споживчі витрати	424 906	78,1	112,4	111,9	166,8	162,9
у тому числі						
домашніх господарств	319 383	58,7	115,9	109,1	191,4	148,6
некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства	5 173	1,0	91,7	119,4	66,4	193,8
сектору загального державного управління	100 350	18,4	102,7	121,3	107,9	232,1
з них						
індивідуальні споживчі витрати	61 125	11,2	102,5	120,6	106,2	242,7

Закінчення табл. 11

1	2	3	4	5	6	7
колективні споживчі витрати	39 225	7,2	103,0	122,4	110,4	217,2
Валове нагромадження	134 740	24,7	118,5	113,9	174,2	173,7
валове нагромадження основного капіталу	133 874	24,6	121,2	113,9	191,4	173,9
зміна запасів матеріальних обігових коштів	655	0,1	–	109,5	–	153,4
придбання за винятком вибуття цінностей	211	0,0	107,4	112,1	209,4	118,5
Сальдо експорту-імпорту товарів і послуг	-15 493	-2,8	–	–	–	–
експорт товарів і послуг	253 707	46,6	94,4	118,2	118,3	189,4
імпорт товарів і послуг	-269 200	-49,4	106,8	112,7	161,3	151,8

Таблиця 12

Кінцеві споживчі витрати домашніх господарств за цілями

Показники	У фактичних цінах		У порівнянних цінах		У постійних цінах	
	млн грн	відсотків	індекси фізичного обсягу	індекси-дефлятори	індекси фізичного обсягу	індекси-дефлятори
Кінцеві споживчі витрати домашніх господарств – усього	319 383	100,0	115,9	109,1	191,4	148,6
у тому числі						
продукти харчування та безалкогольні напої	121 127	37,9	115,9	105,5	134,0	148,0
алкогольні напої, тютюнові вироби та наркотики	19 688	6,2	118,2	106,5	255,7	125,1
одяг і взуття	19 484	6,1	145,0	102,2	250,1	106,7
житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	35 697	11,2	103,4	133,4	171,5	191,4
предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла	12 126	3,8	119,5	101,9	286,9	112,4
охорона здоров'я	12 987	4,1	112,8	103,7	225,0	125,3
транспорт	43 930	13,7	117,4	111,6	294,0	168,2
зв'язок	13 382	4,2	107,3	111,1	264,3	122,8
відпочинок і культура	16 597	5,2	117,3	102,5	375,7	117,5
освіта	6 127	1,9	100,2	117,1	199,8	162,4
ресторани та готелі	8 925	2,8	101,4	116,1	130,9	178,1
різні товари та послуги	9 313	2,9	132,8	106,8	248,3	131,4

Кінцеві споживчі витрати сектору загального державного управління за функціями

Показники	У фактичних цінах		У порівнянних цінах (відсотків до попереднього року)	
	млн грн	відсотків	індекси фізичного обсягу	індекси-дефлятори
Кінцеві споживчі витрати сектору загального державного управління – усього	100 350	100,0	102,7	121,3
у тому числі				
державні послуги загального характеру	14 708	14,6	100,5	131,9
діяльність та послуги у галузі оборони	4 932	4,9	89,6	117,5
діяльність із забезпечення громадського порядку та безпеки	10 628	10,6	100,2	122,2
економічна діяльність	6 172	6,2	133,2	111,4
охорона навколишнього середовища	367	0,4	79,3	114,3
діяльність та послуги у галузі житлово-комунального господарства	2 172	2,2	102,9	113,7
діяльність та послуги у галузі охорони здоров'я	19 591	19,5	103,1	120,2
діяльність та послуги у сфері відпочинку, культури та релігії	2 702	2,7	99,4	120,7
діяльність та послуги у галузі освіти	29 107	29,0	102,0	120,2
діяльність та послуги у галузі соціального забезпечення та соціальної допомоги	9 971	9,9	103,9	122,6

Таблиця 14

Кінцеві споживчі витрати некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, за цілями

Показники	У фактичних цінах		У порівнянних цінах (відсотків до попереднього року)	
	млн грн	відсотків	індекси фізичного обсягу	індекси-дефлятори
1	2	3	4	5
Кінцеві споживчі витрати некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, – усього	5 173	100,0	91,7	119,4

1	2	3	4	5
у тому числі				
житлові послуги	1 253	24,2	89,9	114,1
охорона здоров'я	785	15,2	79,3	119,5
відпочинок і культура	268	5,2	83,2	120,2
освіта	523	10,1	77,6	120,0
соціальний захист	267	5,2	82,6	119,7
релігія	368	7,1	103,6	129,1
політичні партії, профспілкові та професійні організації	1 709	33,0	108,4	121,1
охорона навколишнього середовища
послуги, не віднесені до інших категорій

Таблиця 15

**Валове нагромадження основного капіталу в аспекті видів
нефінансових активів**

Показники	У фактичних цінах		У порівнянних цінах (відсотків до попереднього року)	
	млн грн	відсотків	індекси фізичного обсягу	індекси-дефлятори
1	2	3	4	5
Валове нагромадження основного капіталу – усього	133 874	100,0	121,2	113,9
Матеріальні основні засоби	128 232	95,8	120,9	113,9
з них				
житлові будівлі	20 635	15,4	122,6	123,5
інші будівлі та споруди	48 778	36,4	117,2	123,5
машини та обладнання	57 959	43,3	123,0	104,3
культивовані активи	751	0,6	132,5	106,5
інші матеріальні основні засоби	109	0,1	127,8	107,7
Нематеріальні основні засоби	5 444	4,1	132,1	113,9

1	2	3	4	5
з них				
витрати на розвідування корисних копалин	1 173	0,9	115,6	123,5
засоби програмного забезпечення	1 677	1,3	138,2	109,3
інші нематеріальні основні засоби	2 594	1,9	136,2	113,0
Витрати на покращення матеріальних невикористаних активів, включаючи землю	67	0,0	–	101,0
Витрати, пов'язані з передачею прав власності на невикористані активи	131	0,1	137,5	108,6

6.2. Опишіть особливості побудови цього рахунку для кожного з секторів економіки.

6.3. Надайте характеристику основним джерелам інформації для побудови цього рахунку.

6.4. Поясніть, що становить статистична розбіжність. Які вона має межі?

Рекомендована література: основна [5; 7]; додаткова [8; 9].

Тема 7. Агрегати в СНР та їх взаємозв'язок

7.1. Відмінність концепції резидентства, яка використовується у трактуванні ВВП, від територіального принципу, що застосовуються до макроекономічних показників.

7.2. Сутність сучасної концепції доходу.

7.3. Специфіка визначення показника випуску в окремих галузях економіки.

7.4. Проведіть статистичне дослідження структурної політики держави за даними табл. 16 – 18.

Таблиця "Витрати-випуск" у цінах споживачів, млн грн

Види економічної діяльності	Проміжне споживання								
	Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	Рибальство, рибництво	Добувна промисловість	Переробна промисловість	Виробництво та розподілення електроенергії, газу і води	Будівництво	Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	Діяльність готелів та ресторанів	Діяльність транспорту та зв'язку
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	34 505	20	164	25 019	5	86	2 016	171	108
Рибальство, рибництво	8	34	–	189	–	1	8	20	–
Добувна промисловість	471	4	4 342	72 078	15 424	1 874	1 026	34	4 148
Переробна промисловість	18 760	258	10 397	203 138	4 744	32 024	17 447	3 870	20 915
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	1 080	15	4 786	15 972	4 664	541	1 313	347	3 707
Будівництво	28	4	122	434	211	785	220	37	560
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	7 974	301	5 326	93 986	176	350	6 260	89	2 105
Діяльність готелів та ресторанів	67	2	151	1 097	137	426	742	233	861
Діяльність транспорту та зв'язку	3 310	73	5 935	28 427	1 157	3 902	7 359	228	12 838
Фінансова діяльність	256	8	408	4731	820	654	4 547	277	1 211

Продовження табл. 16

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	499	25	589	7 453	904	2 032	11 482	701	3 870
Державне управління	42	2	232	1 394	225	90	614	53	503
Освіта	14		23	105	51	33	52	10	111
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	99	1	43	247	39	41	73	37	178
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	48	1	196	636	151	145	633	248	470
Проміжне споживання	67 161	748	32 714	454 906	28 708	42 984	53 792	6 355	51 585
Оплата праці найманих працівників	8 448	112	15 420	62 673	12 076	14 955	24 845	2 015	30 619
Інші податки за винятком інших субсидій, пов'язаних з виробництвом	-1 740	-68	-2 330	2 921	41	348	2 108	96	982
Податки за винятком субсидій на продукти	1 127	131	3 332	48 071	5 412	2 504	1 256	977	4 767
Валовий прибуток, змішаний доход	34 298	107	8 974	43 822	6 493	5 865	41 620	3 277	24 452
Валовий внутрішній продукт (у ринкових цінах)	42 133	282	25 396	157 487	24 022	23 672	69 829	6 365	60 820
Випуск товарів та послуг	109 294	1 030	58 110	612 393	52 730	66 656	123 621	12 720	112 405
Довідково									
Випуск товарів та послуг (в основних цінах)	98 410	557	46 125	456 729	47 318	64 152	122 365	11 743	107 638
Торгово-транспортна націнка	9 757	342	8 653	107 593	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Кількість зайнятого населення за видами економічної діяльності, тис. осіб	4 722,5	21,1	599,1	3 219,1	636,0	1 204,2	2 954,7	314,5	1 347,8
Наявність основних засобів на кінець року за первісною (переоціненою) вартістю (за винятком вартості земельних ділянок), млн грн	75 511	1 209	87 562	295 046	142 614	29 278	44 018	15 217	306 919

Таблиця 17

Таблиця "Витрати-випуск" у цінах споживачів, млн грн

23

Види економічної діяльності	Проміжне споживання							
	Фінансова діяльність	Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	Державне управління	Освіта	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	Оплата послуг фінансових посередників	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	13	49	265	933	597	52	–	64 003
Рибальство, рибництво	–	4	–	5	26	3	–	298
Добувна промисловість	78	372	135	368	219	115	–	100 688

Продовження табл. 17

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Переробна промисловість	718	9 641	2 862	3 607	5 758	2 250	–	336 389
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	49	3 177	645	1 434	1 157	508	–	39 395
Будівництво	15	845	83	81	119	94	–	3 638
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	839	849	1 551	369	233	300	–	120 708
Діяльність готелів та ресторанів	158	516	443	122	93	204	–	5 252
Діяльність транспорту та зв'язку	831	2 809	1 381	322	510	775	–	69 857
Фінансова діяльність	5 850	2 154	435	492	299	310	13 009	35 461
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	2 591	8 904	588	937	354	1 595	–	42 524
Державне управління	172	237	178	264	154	163	–	4 323
Освіта	58	135	194	401	35	32	–	1 254
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	73	74	26	199	567	25	–	1 722
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	26	1 610	920	384	462	2 959	–	8 889
Проміжне споживання	11 471	31 376	9 706	9 918	10 583	9 385	13 009	834 401
Оплата праці найманих працівників	12 208	17 249	24 157	22 702	14 829	6 323	–	268 631
Інші податки за винятком інших субсидій, пов'язаних з виробництвом	496	695	36	52	6	-187	–	3 456
Податки за винятком субсидій на продукти	38	473	6	600	412	924	–	70 030
Валовий прибуток, змішаний дохід	12 683	20 907	2 016	3 489	2 887	4 155	-13 009	202 036

Закінчення табл. 17

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Валовий внутрішній продукт (у ринкових цінах)	25 425	39 324	26 215	26 843	18 134	11 215	-13 009	544 153
Випуск товарів та послуг	36 896	70 700	35 921	36 761	28 717	20 600		1 378 554
Довідково	-	-	-	-	-	-	-	
Випуск товарів та послуг(в основних цінах)	36 858	70 227	35 915	36 161	28 305	19 676	-	1 182 179
Торгово-транспортна націнка							-	126 345
Кількість зайнятого населення за видами економічної діяльності, тис. осіб	262,1	639,2	1 049,8	1 647,4	1 306,5	806,4	-	20 730,4
Наявність основних засобів на кінець року за первісною (переоціненою) вартістю (за винятком вартості земельних ділянок), млн грн	23 688	36 3918	37 193	53 500	41 970	24 323	-	1 541 966

25

Таблиця 18

Таблиця "Витрати-випуск" у цінах споживачів, млн грн

Види економічної діяльності	Кінцеві споживчі витрати			Валове нагромадження			Експорт товарів та послуг	Імпорт товарів та послуг	Використання товарів та послуг
	Домашніх господарств	Некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства	Сектору загального державного управління	Валове нагромадження основного капіталу	Зміна запасів матеріальних оборотних коштів	Придбання за винятком вибуття цінностей			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	38 662	-	953	751	-1 158		10 493	-4 410	109 294

Закінчення табл. 18

26

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Рибальство, рибництво	2 075	–	–	–	-64	–	25	-1 304	1 030
Добувна промисловість	6 188	–	174	–	-3 243	–	8 193	-53 890	58 110
Переробна промисловість	192 372	–	1 674	63 921	5 716	198	185 636	-173 513	612 393
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	11 065	–	705	–	–	–	1 565	–	52 730
Будівництво	1 246	–	–	61 925	-472	–	955	-636	66 656
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	2 703	–	–	–	–	–	210	–	123 621
Діяльність готелів та ресторанів	5 790	–	209	–	–	–	6 610	-5 141	12 720
Діяльність транспорту та зв'язку	25 141	–	4 652	–	–	–	32 795	-20 040	112 405
Фінансова діяльність	3 491	–	–	–	–	–	946	-3 002	36 896
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	15 754	1 253	4 289	7 277	-124	–	3 651	-3 924	70 700
Державне управління	426	–	32 423	–	–	–	154	-1 405	35 921
Освіта	5 745	523	29 031	–	–	–	944	-736	36 761
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	3 252	1 052	22 650	–	–	–	188	-147	28 717
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	5 473	2 345	3 590	–	–	13	1 342	-1 052	20 600
Усього	319 383	5 173	100 350	133 874	655	211	253 707	-269 200	1 378 554

Рекомендована література: основна[1 – 3; 5]; додаткова [8; 9].

Змістовий модуль 2. Статистичне дослідження макроекономічних процесів у державі

Тема 8. Організація та методологія статистики платіжного балансу

8.1. Групування даних для економічного аналізу платіжного балансу.

8.2. Визначення причин розбалансованості кредитової та дебетової статей платіжного балансу.

8.3. Відображення операцій у платіжному балансі, які не мають вартісної оцінки.

8.4. Географічна структура зовнішньоекономічних зв'язків країни А з іншими країнами характеризується такими даними (%) (табл. 19).

Таблиця 19

Вхідні дані

Показник	Разом	У тому числі з країною				
		А	Б	В	Г	Д
Експорт	100	28	12	36	15	9
Імпорт	100	39	17	24	8	12

Оцініть ступінь активності зовнішньоекономічної діяльності країни А з іншими країнами, зробіть висновки.

8.5. Динаміка експорту олії характеризується такими даними (табл. 20).

Таблиця 20

Вхідні дані

№ року	1	2	3	4	5	6	7	8	9
тис. т	86	92	97	106	115	127	142	154	170

Опишіть тенденцію ряду експонентою, поясніть зміст параметрів. Визначте прогнозні рівні експорту олії на період упередження $u = 1, 2, 3$.

Рекомендована література: основна [2 – 5; 7]; додаткова [8; 9].

Тема 9. Організація та методологія статистики державних фінансів

9.1. Бюджетні класифікації.

9.2. Моделювання бюджетних операцій.

9.3. Динаміка військових витрат країни за даними 2012 – 2013 років описується моделлю: $y = -23,463 + 0,87y_{i-1} + 0,0215x_{i-1}$,

де x – валовий національний продукт;

y – військові витрати.

Коефіцієнт детермінації становить 0,85, критерій Дарбіна – Ватсона – 1,72. Дайте інтерпретацію параметрів моделі, оцініть її адекватність.

Визначте прогнозні рівні військових витрат на 2014 – 2016 роки, якщо у 2013 році валовий національний продукт становив 2 310 млрд дол. США, військові витрати – 133,2 млрд дол. США. Очікуваний рівень валового національного продукту на 2014 – 2015 роки (табл. 21).

Таблиця 21

Вхідні дані

Рік	2014	2015	2016
x	2346	2395	2412

9.4. Динаміка витрат на кінцеве споживання за рахунком сектору загальнодержавного управління характеризується даними (табл. 22).

Таблиця 22

Вхідні дані

Рік	1	2	3	4	5	6	7	8
Y % до ВВП	16,5	17,4	18,0	19,4	21,3	21,8	22,6	23,9

Опишіть динаміку витрат на кінцеве споживання логістичною кривою, поясніть зміст параметрів.

Рекомендована література: основна [2 – 5; 7]; додаткова [8; 9].

Тема 10. Методологія грошово-кредитного сектору

10.1. Визначення загальної маси грошей в обігу.

10.2. Побудова схеми аналізу грошового обігу.

10.3. З метою ретроспективного оцінювання точності прогнозу грошової маси М1 (млн грн) ряд динаміки поділено на: період ретроспекції (9 кварталів) і прогнозний період (3 квартали). Складено два варіанти прогнозу. Використовуючи стандартну похибку, оцініть точність прогнозу за кожним варіантом, зробіть висновок (табл. 23).

Таблиця 23

Вхідні дані

Прогнозний період	Прогнозний рівень за варіантом		Фактичний рівень
	1	2	
p + 1	7 162	7 130	7 158
p + 2	7 257	7 252	7 240
p + 3	7 352	7 374	7 365

10.4. За даними поквартальної динаміки грошової маси М3 (млрд грн) і грошового мультиплікатора складено прогнози на період упередження $V = 1, 2, 3$. Використовуючи похибку апроксимації, порівняйте точність прогнозів, зробіть висновок (табл. 24).

Таблиця 24

Вхідні дані

Прогнозний період	Прогнозний рівень		Фактичний рівень	
	Грошова маса М3	Грошовий мультиплікатор	Грошова маса М3	Грошовий мультиплікатор
p + 1	15,7	1,82	15,4	1,80
p + 2	16,5	1,86	16,9	1,77
p + 3	17,3	1,89	17,7	1,82

Рекомендована література: основна [1 – 3; 5]; додаткова [8; 9].

Тема 11. Взаємозв'язок між макроекономічними блоками

11.1. Методи багатовимірного статистичного аналізу в дослідженні грошово-кредитного сектору та платіжного балансу.

11.2. Методи багатовимірного статистичного аналізу в дослідженні державних фінансів у макроекономічних блоках.

11.3. На основі системи одночасних рівнянь класифікуйте показники на ендогенні та екзогенні, перевірте ідентифікованість рівнянь. У модель включено показники: x_1 – валовий внутрішній продукт; x_2 – основний капітал; x_3 – кількість зайнятих; x_4 – споживання населення; x_5 – індекс цін; x_6 – інвестиції в економіку; x_7 – грошова маса; x_8 – кредитна ставка; x_9 – курс національної валюти.

$$\begin{aligned}x_1 &= f(x_2, x_3) \\x_4 &= f(x_1, x_5); \\x_6 &= f(x_1, x_2, x_8); \\x_8 &= f(x_1, x_7); \\x_9 &= f(x_1, x_8).\end{aligned}$$

11.4. Компонента, яку можна ідентифікувати як рівень економічного розвитку країн, навантажує п'ять різнобічних показників. За наведеними даними (табл. 25) оцініть: а) повноту факторизації моделі; б) рівень економічного розвитку двох країн. Зробіть висновки.

Таблиця 25

Вхідні дані

Показник	Факторне навантаження	Нормовані значення показників	
		Країна А	Країна В
Тривалість життя	0,68	0,346	0,115
Рівень освіти	0,72	0,428	0,010
Зайнятість населення	0,77	0,166	0,180
Споживання електроенергії на душу населення	0,87	0,211	0,315
Вартість життя	0,92	-0,036	-0,136

Рекомендована література: основна [1 – 3; 5]; додаткова [8; 9].

Контрольні запитання для самостійної діагностики

1. Опишіть основні показники результатів економічної діяльності в СНР.
2. У чому полягають особливості французької школи національного рахівництва?

3. Надайте характеристику матричній формі відображення рахунків.
4. Які ціни використовують у системі національних рахунків?
5. Опишіть основні категорії та класифікації.
6. Які принципи побудови СНР – 93?
7. Яка послідовність проведення міжнародних зіставлень?
8. Охарактеризуйте рахунки виробництва.
9. Назвіть основні етапи програми міжнародних зіставлень.
10. Що таке "паритет купівельної спроможності", його сутність, послідовність розрахунку і застосування?
11. Охарактеризуйте рахунки доходів.
12. Дайте характеристику балансу народного господарства.
13. Які принципи побудови СНР – 68 як базової моделі?
14. Дайте характеристику таблиці витрат-випуску.
15. Охарактеризуйте операції "іншого світу".
16. У чому полягає сутність і побудова рахунка нагромадження?
17. Наведіть національні особливості застосування СНР ООН.
18. Охарактеризуйте рахунок товарів і послуг.
19. Які принципи проведення міжнародних зіставлень?
20. Які методи розрахунку ВВП?
21. У чому полягає сутність та особливості застосування комплексних показників валового національного доходу, валового національного розташованого доходу, чистого національного заощадження?
22. Дайте визначення поняттю "товарів-представників", їхніх типів і порядку відбору.
23. Які принципи побудови та зв'язок із бухгалтерським обліком?
24. Дайте визначення поняття "операції" в СНР, види операцій.
25. Опишіть основні напрями аналізу даних СНР.
26. Дайте визначення поняття "продукт" у СНР.
27. Охарактеризуйте основні сектори внутрішньої економіки.
28. У чому полягають особливості англійської школи національного рахівництва?
29. Які є основні категорії, групування та класифікації СНР?
30. Охарактеризуйте показники статистики грошового обігу.

Рекомендована література

Основна

1. Герасименко С. С. Система національних рахунків : навч. посіб. / С. С. Герасименко, В. А. Головка, І. М. Нікітіна. – Київ : ІВЦ Держкомстату України, 2005. – 217 с.
2. Економічна статистика : навч. посіб. / уклад. Т. В. Уманець. – Київ : КНЕУ, 2005. – 281 с.
3. Моторин Р. М. Система національних рахунків : навч. посіб. / Р. М. Моторин, Т. М. Моторина. – Київ : КНЕУ, 2001. – 336 с.
4. Статистика : підручник / С. С. Герасименко, А. В. Головач, А. М. Єріна та ін. ; за наук. ред. д-ра екон. наук С. С. Герасименка. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : КНЕУ, 2000. – 326 с.
5. Статистика финансов / под ред. А. Н. Салина. – Москва : Финансы и статистика, 2002. – 352 с.
6. Уманець Т. В. Статистика : навч. посіб. / Т. В. Уманець, Ю. Б. Пігарева. – 2-ге вид., випр. – Київ : Вікар, 2003. – 623 с.
7. Шустіков А. А. Фінансова статистика : навч. посіб. / А. А. Шустіков. – Київ : КНЕУ, 2002. – 242 с.

Додаткова

8. Макроэкономическая статистика : учеб. пособ. / В. Н. Салин, В. Г. Медведев, С. И. Кудряшова, Е. П. Шпаковская. – Москва : Дело, 2000. – 264 с.
9. Моторин Р. М. Міжнародна економічна статистика : підручник / Р. М. Моторин. – Київ : КНЕУ, 2004. – 254 с.

Зміст

Вступ.....	3
Методичні рекомендації	7
Питання для самостійного опрацювання.....	9
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації національного рахівництва.....	9
Змістовий модуль 2. Статистичне дослідження макроекономічних процесів у державі	27
Контрольні запитання для самостійної діагностики	30
Рекомендована література.....	32
Основна	32
Додаткова	32

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

МЕТОДИ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ТА ПЛАНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи студентів
спеціальності 051 "Економіка"
другого (магістерського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач **Гриневич** Людмила Володимирівна

Відповідальний за видання *О. В. Раєвська*

Редактор *В. Ю. Степаненко*

Коректор *В. Ю. Степаненко*

План 2017 р. Поз. № 134 ЕВ. Обсяг 34 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*